

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/2
Telefon št. 72

Upravišтво:

Prešernova ulica št. 26
Telefon št. 36

Račun kr. post. ček. urada
šte. 11.842.

Izhaja ob 4 jutraj.
Stane celoletno .. 240 K
mesečno .. 20 ..
in izozemstvo .. 600 ..
—
Oglasi za vsak mm višine
stolpe (58 mm) .. 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpe (58 mm) .. 1 ..

Pokvarjeni politični načrti

POTRTOST V RADIKALNEM K LUBU. — KAKO SE JE G. MARKOVIĆ POGAJAL.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Politična situacija se danes ni bistveno izpremenila. Kakor se kaže, se radikalci počasi premišljajo, kar je v zvezi z njihovimi izjavami o politiki. Stojanje radikalcev je bilo povsem drugačno odločitev, kakor se je prej mislilo, ker stoji radikalci pred fakto, da so vse njih kombinacije propadle. Klerikalci so odkrito izjavili, da z radikalci ne morejo v vlado, muslimani pa se drže skrajno rezervirano. Tudi pogajanja z zemljoradniki so se izjalovila, a od pogajanj z zajedničarji se je vrnil Laza Marković v Beograd s popolnim neuspehom. Ker so ravno na pogajanja z zajedničarji polagali radikalci veliko važnost, so vsled neuspeha tembolj razočarani. Deprimirano razpoloženje radikalcev se vidi danes iz časopisja, ki stoji blizu njihovih strank. Naenkrat to časopisje svira turobno in razmotriva kaj bi bilo, če bi radikalci izstopili iz koalicije in prepustili demokratom skrb za vlado. Današnja »Tribuna« izjava v svojem uvodnem članku, da je želja radikalcev, da preidejo v lojalno opozicijo... To so nesporni znaki iztreženja, ki obetajo skorajšno popolno razčiščenje položaja.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) O pogajanjih, ki so jih vodili razni eksponenti one grupe v radikalni stranki, katera je hotela skombinirati novo koalicijo, da bi mogla prelomiti z demokrati, je izvedel vsaj dopisnik sledeče:

Voditelj radikalnih fronderjev je dr. Laza Marković. Načrt je bil sledeči:

Novo koalicio naj bi tvorili radikalci, zajedničarji, klerikalci, zemljoradniki, muslimani pod vodstvom Stojana Protića. Kombinacija je bila zelo nalivna in primitivna.

Najprej so se vršili neobvezni razgovori s klerikalci. Ti so radikalnim fronderjem nasvetovali, naj pridobijo zajedničarje in podporo Radica. Poslanec Marković je zato odšel v Zagreb, da se pogaja s »hrvatskim blokom«. Tam je dobil odgovor, da bi nova vlada morala kot glavno točko postaviti revizijo programa, in sicer v najmanj federalističnem obsegu. To je pomenjalo gladko odklonitev, ker bi ogromna večina radikalne stranke nikdar ne pristala na tak program.

Pogajanja z muslimani so običajno takoj v začetku. Muslimani so izjavili, da nimajo zaupanja v radikalne politike, ki stoji na čelu nove kombinacije in da bi v novi vladi preveč nadvladovala velešrbska tendenca.

Do originalnega zaključka so prišli klerikalci. Neki njihov voditelj je vašemu korespondentu danes odločno izjavil: O oficijalnih pogajanjih z grupo g. Markovića ni govora. Vsa posvetovanja so bila popolnoma neobvezna. Markovičeva kombinacija je v ostalem nesprejemljiva. Mi danes vemo, da se za njo skriva Protićeva spekulacija, po kateri bi obstojala poleg Velike Srbije, mala Hrvatska in slabotna Slovenija. Reči moram, da nam je potem sedanj »centralistični« sistem vendar le ljublji.

Jutri se vrši seba radikalnega kluba. Vršile se bo pod vislom popolnega poraza Markovičev.

Slabi izgledi razorožitve

ITALIJA IN FRANCIA PROTI RAZOROŽITVI NA MORJU. — FRANCOSKO ZASTOPSTVO NA KONFERENCI.

Pariz, 23. novembra. (Izv.) »Agence Havas« poroča iz Washingtona, da je italijanski delegat izjavil na seji komisije zastopnikov devetih držav, da je za Italijo obramba s podvodniki neobhodno potrebna. Z ozirom na te okoliščine se je italijanska delegacija postavila na stališče, da mora imeti v Sredozemskem morju enako močno brodovje, kakor najmočnejša sredozemska pomorska vlast, razven Anglije.

Washington, 23. novembra. (Izv.) Uradno se poroča, da je francoski ministrski predsednik Briand zahteval kot bazo za brodovno silo Francije mornariški program za leto 1914., čegar izvedbo je preprečila svetovna vojna. Izjavil je, da mora Francija na vsak način imeti tako močno brodovje, kakor leta 1914. Od Anglije predlagana omejitev podvodnic je za Francijo nesprejemljiva. Francija potrebuje bro-

dovje za obrambo in bo zato zahtevala toliko podvodnikov in lahkih križark, kolikor jih bo potrebovala za obrambo svojega obrežja. Glede oklopne je Briand naglašal, da je Francija pripravljena napraviti Hughesovemu razorožitvenemu programu koncesije.

Pariz, 23. novembra. (Izv.) Ministrski predsednik Briand odpotuje v četrtek iz Washingtona, kjer bodo potem zastopali Francijo delegati Sarraut, Viviani in Jusserand. Z ministrskim predsednikom Briandom odpotuje v Pariz tudi Berthelot, Cheysson in general Bérthier, iz česar se sklepa, da se na washingtonski konferenci ne bo razpravljalo niti o omejitvi oboroževanja na kopnem, niti o vojnih dolgovih, niti o obrestitvenem vprašanju. Admiral Le Bon in mornariški izvedenci Francije ostanejo še dalje v Washingtonu.

Anglija in gospodarski polom Nemčije

ODPOR PROTI FRANCOSKI POLITIKI.

London, 23. novembra. (Izv.) »Daily Express« se bavi v uvodniku z možnostjo gospod. poloma Nemčije in vprašuje vlado, ali se kaj zanima za vprašanje, kaj se bo zgodilo v slučaju, ako bi bil potreben nov pohod zavzevalskih čet čez Ren. Gotovo je namreč, da Nemčija prihodnjega plačila ne bo izvršila in da bodo potem Francozi zahtevali zopet nadaljno okupacijo

nemškega ozemlja. List naglašja, da se mora Anglija v tem vprašanju postaviti na stališče, da bi bil gospodarski in finančni polom Nemčije neizogiben, ako bi bila Nemčija oškodovana z nadaljnjim zasedenjem njenega ozemlja. V interesu Anglije je, da obstoja evrotoča Nemčija, ne pa propadajoča, ker je z njo v živahnih trgovskih stikih.

Zanimive davčne številke

POSLOVNI DAVEK. — KOLIKO DAVKOV JE BILO VPLAČANIH. — PREDLOG DR. ŽERJAVO O TROŠARINI IN TAKSAH. — KONTROLA PRI VINOGRADNIH ODPAVLJENA.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Danes dopolnimo se je vršila seja zakonodajnega odbora, na kateri se je predvsem glasovalo o uredbi davka na poslovni obrt, ki je bil s 15 proti 6 glasovom vrnjen sekciji, da se izvrši sprememba glede nagrad za davčne uradnike, ki so vzbudile obči odpor proti cel naradi.

Finančni minister je dokazal, da je davek na vojne dobičke deloma plačan v Srbiji, ker je bil razporejen in plačan zbirajo z rednimi davki. Davek na vojni dobiček se bo sedaj ukinil in izterjat bo samo te ostanke. Predložil je pregled o plačanem neposrednem davku v paraleli za čas od 1. I. 1919. do 30. X. 1921. V Srbiji in Crni gori je bilo predpisanih 149 milijonov 137.610 dinarjev, plačanih pa 155.113.000 dinarjev, torej 104 odstotkov.

V Sloveniji 145.909.750, plačanih pa 91 milijonov 407.250, torej 56,5 odstotka, v Bosni in Hercegovini 134.026.000 dinarjev, od katerih je bilo plačanih 89 milijonov 528.500 dinarjev, kar znaša 66,7 odstotka. Hrvatska in Slavonija 167 milijonov 320.000 dinarjev, od katerih je plačanih 139.879.500, torej 82,5 odstotka.

Dalmacija je bilo predpisanih 9.642.829 dinarjev, od katerih je bilo plačanih 9 milijonov 642.829 dinarjev, od katerih je bilo plačanih 9.662.500 dinarjev, torej 100,1 odstotka. Vojvodina je plačala 143 milijonov 543.750 dinarjev.

Kar se specialno tiče zemljiškega davka, je plačala Srbija leta 1919. 6.438.178 dinarjev, kar znaša 100 odstotkov, nove pokrajine pa 1.632.128 dinarjev. V letih 1920. in 1921. je plačala Stara Srbija 103.187.160 dinarjev. V vsi državi je bilo

skupaj predpisanih 606.036.189 dinarjev neposrednih davkov, plačanih pa 635 milijonov 135.500 dinarjev.

Potem se je pretresala uredba o taksah in trošarinah. V imenu zemljoradniškega kluba je izjavil Voja Lazić, da ne bo glasoval za uredbo, ker nima zaupanja v vlado. Isto je izjavil tudi poslanec drofenik (SKS) je polemiziral proti prenosni pristojbini na dedščino. Poslanec dr. Žerjav je izjavil, da bo načeloma glasoval za uredbo, ker je tehnično nemogoče zakon o taksah strokovno predelati v tako kratkem času v zakonodajnem odseku, toda le pod pogojem, da finančni minister pristane na to, da bo zakon v veljavi samo do konca leta 1922., a se v tem času skliče komisija strokovnjakov in interesov, ki naj bi izdelala edinstveni zakon o taksah in trošarinah za vsa država. Ta zakonski načrt naj bi se predložil parlamentu najkasneje do 30. junija 1922. Finančni minister je ta predlog sprejel v celoti, ker je uvidel upravičenost te zahteve. Pri glasovanju je bila uredba v načelu sprejeta.

Potem se je prešlo na specialno debato o trošarini na vino. Finančni minister je izjavil, da finančni organi v bodoče ne bodo več vodili kontrole pri producentih v kletih, marveč ko je vino že v prometu. Istotako je sprejel predlog poslanca Dulbića, da se uvede trošarina samo v onih mestih Dalmacije, kjer se je do sedaj plačevala.

Seja je bila zaključena ob 8. uri zvečer, prihodnja se vrši jutri dopoldne.

Kitajsko vprašanje na wash. konferenci

Pariz, 23. novembra. Kakor poroča posebnih poročevalcev Agence Havas iz Washingtona, so v komisiji za daljni iztok zastopani odposlanci v posebnem sklepu pokazali trdne namere: 1.) da bodo uvaževali suvereniteto, neodvisnost in integriteto Kitajske; 2.) da bodo dali Kitajski popolno prostost razvoja in osnivanja uspešne vlade; 3.) da uporabijo ves vpliv, da se uveljavijo načela enakosti v trgovini in industriji za vse narode, ki bivajo na kitajskem ozemlju; 4.) da se obvezujejo, da trenutnega položaja ne bodo izkoriščali in si ne prisvajali predpravic, temveč se vzdrževali vseh dejanj, ki bi mogla ogroziti varnost Kitajske.

Angleški protest proti francosko-turškemu sporazumu

London, 23. novembra. Govori se, da je angleški kabinetski svet na svoji večerajnji popoldanski seji sklenil, poslati francoski vladi noto. Noto bo sestavljena v tem smislu, da angorski dogovor ni lokalni dogovor, da se tiče stremljenj zaveznikov v Orientu in da se je Francija, ko je sklenila dogovor, oddaljila od svojih zaveznikov. Noto izjavlja nadalje, da bi bila Anglija prisiljena, da čuva sama svoje interese na bližnjem vzhodu.

Novi nemiri na Irskem

London, 23. novembra. V Belfastu so izbruhnili novi nemiri. Delavci, ki so večeraj hoteli oditi na delo, so bili napadeni, pri čemer je bil eden usmrčen, več pa ranjenih. Skupno so dosejati štirje mrtvi. Razven tega bo več ranencev najbrže podleglo svojim ranam.

London, 23. novembra. (Izv.) Pri večerajnjih nemirih v Belfastu na Irskem je padlo na raznih krajih več bomb. Tudi v neki tramvajski voz je bila vržena bomba, ki je ranila tri osebe. V nekem drugem delu mesta je bilo ubitih 6 oseb.

PREKINJENA POGAJANJA MED ANGLIJO IN EGIPTOM.

Rim, 23. novembra. Egipčansko odposlanstvo, ki je vodilo pogajanja z angleško vlado, je dospelo v Kairo. V proklamaciji »Na narod« naznanja odposlanstvo, da so morala pogajanja prenehati zaradi nepopustljivosti angleške vlade.

Cehi in Madžari

Praga, 23. novembra. (Izv.) Med Češkoslovaško in Madžarsko so trgovinska pogajanja zopet obnovljena. Madžarski delegati so že prispeli v Prago. Češkoslovaški trgovinski minister Novak je izjavil, da je v interesu obeh držav, da se doseže sporazum. Časopisje je pa napram obnovitvi pogajanj zelo skeptično. Tako piše »Tribuna«: Madžarski državni uravnik Horthy se je po ponesrečenem poskusu obnovitve ogrskih zgodovinskih mej, ki je bil izvršen z vednostjo odgovornih činiteljev madžarske vlade, sedaj odločil za boj proti Češkoslovaški z energično notranjo in zunanjo propagando. Priznani madžarski agitatorji so dobili ukaz, naj prične v državah Velike antante zopet intenzivno delovanje proti češkoslovaški republiki.

UREDITEV VPRAŠANJA NADUR V SREDNJIH SOLAH.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Finančno-prosvetna sekcija zakonodajnega odbora je imela danes sejo, na kateri je razpravljala o honorarnih profesorjih. Sklenjeno je bilo, da ostane pri sedanjih honorarnih urah. Izvršena je bila samo izprememba v zmislu, da ostane staro število obligatnih ur, pri profesorjih preko 20 let službe pa se zniža število obligatnih ur za 2. Za profesorje s fakultetno naobrazbo se poveča nagrada na 25 dinarjev, za ostale na 16 din. Za direktorje srednjih šol je odrejena posebna nagrada, ki se pri zavodih s preko 600 dijakov kvalificira s 6, v zavodih s 300 — 600 dijakov s 4 in v zavodih z manjše dijake s 2 honorarnimi urami. Nagrada se izplača tudi v slučaju bolezni. Razpored honorarnih ur vrši proforski kolegij. To velja tudi za strokovne šole, ki ne spadajo pod prosvetno ministrstvo.

OBTOZNICA PROTI BEOGRAJSKIM ATENTATORJEM.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Preiskava proti komunističnim atentatorjem na kralja Aleksandra je končana. Danes je bila obtožnica izročena aretirancem, ki bodo jutri predani sodišču, nakar se bo takoj pričela sodna razprava.

OTROŠKA ROPARSKA DRUŽBA.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Komisar železniške komisije je aretirai 10letnega dečka Josipa Antonovića, po katerem je odkril potem celo družbo 12- do 14letnih fantičev, ki so kradli po postaji. Mladi apaki so posebno zadnje dni pridno delali in si nabavili po železniških vagonih precejšnje količine žita, moka, šokolade sliv i. dr.

Demokratski klub za zaščito najemnikov

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Demokratski klub se je, kakor javljeno, na svoji večerajnji seji bavil med drugim tudi z načrtom nove, od ministrstva izdelane stanovanjske naredbe. Po živahni debati je klub sklenil, da je smatrati načela nove naredbe za nesprejemljiva in sprejel kot podlago, na kateri naj se sestavi nova naredba, sledeča načela: Najemnikom bodi zajamčeno sedanjeno stanje do 1. maja 1925. Sedanje najemnine naj veljajo do 1. maja 1923. Za čas med 1. majem 1923 in 1. majem 1925 je predvidena primerna revizija najemnin. Določila o novih zgradbah ostanejo neizpremenjena.

NAŠE ZUNANJE POSOJILO.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Danes je posetil finančnega ministra Kumanudija angleški poslanik Young. Ostal je dalj časa pri njemu. Poset je v zvezi z našimi trgovskimi in finančnimi zvezami z Anglijo kakor tudi z našim zunanjim posojilom.

UREDBA O INSPEKCIJI RADA.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Uredba o inspekciji rada, ki je bila izdelana v ministrstvu socialne politike, je bila predložena plenumu zakonodajnega odbora. Po tej definitivni redakciji imajo inspektorji rada v vseh pokrajinah kazensko oblast po določbah zakona o zaščiti delavcev, o delovnem času in o inspekciji rada. Pritožbe se pošiljajo kot dosedaj na ministrstvo socialne politike.

PAKETNI PROMET Z INOZEMSTVOM.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Zaradi počasne vrednosti dinarja je ministrstvo pošte in brzojava odredilo, da se počenši s 1. decembrom pri plačevanju take za poštne pakete v inozemstvo računa 1 švicarski frank s 10 dinarji. Faktična vrednost dinarja napram franku seveda ni izražena v tem. Mesečno se sedaj pri nas odpošlje v inozemstvo prilično 3000 paketov, medtem ko se jih uvozi okoli 42.000.

RIBOLOV NA OHRIDSKEM JEZERU.

Beograd, 23. novembra. (Izv.) Včeraj je minister poljoprivrede g. Puocelj sprejel deputacijo iz Ohrida in okolice, ki se je pritožila, češ da društvo, ki je vzelo koncesijo za ribolov v najem, ne izpolnjuje točk te pogodbe. Deputacija je tudi prosila, da bi se dovolila eksploatacija vrbivalcem obrežja sploh.

Likvidacija albanske zadeve

Sedaj, ko je albanska afeta za nas vaj začasno zaključena na pritisk Anglije in Italije, si lahko nekoliko pobliže ogledamo naše bodoče odnose z albanskimi državami. Kar se tiče dobrih odnosov s to sosedo, moramo biti precejšnji dvomiljci. Čemu? Ze sam način postanka albanske države nas navdaja z nezaupanjem. V Albaniji ni zmoglo načelo pravičnosti, niti načelo narodne samoodločbe. V Albaniji je zmogel isti princip, kakor leta 1913, ko je Italija v zvezi z bivšo Avstro - Ogrsko določila albanski državi takšne meje, ki so najbolj odgovarjale politično - vojaškemu prodiranju imenovanih dveh držav v albansko ozemlje.

Anglija je sedaj zainteresirana v Albaniji radi svojega kapitala, katerega ima naloženo v Italiji. Italija pa vodi isti cilj in pa še politične spletke proti Jugoslaviji. Po tem sodeč, bo Albanija vedno polje teh križatev se vplivov, radi katerih se ne bo mogla nikoli razviti v svobodno državno telo. Zvesta načela, da mora Balkan pripasti samo balkanskim narodom, zaveza naša država, da je Albanija res svobodna. Iz nobenih drugih kakor iz teh idealnih razlogov ter radi zagotovitve miru v bodočnosti, se je naša država bavila z albanskim vprašanjem na način, kakor smo to videli v zadnjem številu.

Kakšno etališče pa more zagotoviti mir in dobre sosedne odnose med Italijo in našo državo? Ali etališče, na katerega se je postavila Jugoslavija ali etališče Lloyd Georgea in markiza Della Torretta? Sedanja Albanija ni svobodna, njena vlada v Tirani ni nič drugega nego organ italijanskih spletkarjev, ki so le avantgarda angleško - italijanskega prodiranja proti Solunu. Veliko vprašanje pa je, če more taka politika naši državi nuditi dovolj jamstev za dobre odnose z albanskimi državami.

Mir med Jugoslavijo in Albanijo torej ni odvisen od naše volje in naše države, temveč od volje onih, ki so zezeli v zakup svobodno voljo in neodvisnost Albanije. Gospoda Lloyd Georgea in Della Torretta naj torej zapišejo na svoj račun vse morebitne spore med Jugoslavijo in Albanijo, ki bodo nastali kdaj pozneje.

Stavka v Trstu

Trst, 22. novembra.

Skoro letočasno kakor ustanovna seja svetovni sveta za Julijsko Benečijo, ki ima tudi nalogo proučevati gospodarske probleme zasedenega ozemlja, se je vršilo v soboto v Delavskem domu zborovanje zveznega sveta in zaupnikov notranjih delavskih odborov. Z napetostjo je pričakovalo vse mesto izida tega zborovanja. Odlučiti je imela o skrajnem sredstvu v boju kovinarjev proti veleindustrijalcem. Boj traja že dolgo. Še pred dobrim mesecem so hoteli zapreti ladjedelnice v Trstu in istočasno so hoteli znizati plače delavcem v tržaški ladjedelnici. Kot protest proti tej grožnji se je dvignilo tedaj enoglasno vse prebivalstvo. Vse stranke so si bile tedaj edine proti glavnim akcijonarjem ladjedelnic, proti raznim Policem in Kolodčim, kakor so jih imenovali. Tedaj so bili zanje vsi ti gospodje Jugoslovani, dani na njih jugoslovanskega ali drugega kakor končnice njih imen in morda slovenska trobojnica na reklamni tabli Cosulichove agencije v Kolodvorski ulici v Ljubljani. Stavka je bila tedaj popolna, stavkali so celo mestni stražarji, ki so prišli vsled tega vsi v disciplinarno preiskavo; le proti koncu so se izneverili gibanju tisti.

Stavka je končala: etališče med delodajalci in kovinarji se je imelo rešiti v naslednjih dneh. Pogajanja pa

niso dovedla do nobenega uspeha: izbruhnila je zopet stavka, in sicer začasno samo kovinarjev. V zadnjih dneh je skušal zopet spraviti v tek pogajanja med delavci in industrijalci novi mestni komisar Cavalieri.

Prvotno so upali, da bo izid teh pogajanj ugoden. V soboto pa je prišla katastrofa. Zadržni in definitivni odgovori industrijalcev so smatrali delavci, oziroma njih zastopniki za nesprejemljiv. Zato so proglasili splošno stavko za celo Julijsko Benečijo, začeti s 24. uro nedelje 20. novembra. Gibanje ni sedaj tako popolno, kakor prvič. Fašistovska delavska zbornica je namreč v noči od sobote do nedelje dosegla nekaj sporazum z industrijalci in v ponedeljek so vsi po mestu prvi plakati fašistovske stranke, ki je nastala po rimskem kongresu iz znanih »bojovniških land«. Pač pa je strajk bil soglasno sprejet od komunistov in socialistov, ki so si sicer vedno v lasel. Tudi republikanci so se izjavili za splošno stavko.

Proglasenje stavke je bilo gotovo najhujši udarec za vse one gospode, ki so se na ustanovni seji svetovnega odbora le pomilovalno zasmehljali Tuntarjevi izjavi, da noče sodelovati. Prvi dan s 21. ura stavka tako hudo, ker je 21. november v Trstu cerkven praznik. Sole so itak bile zaprte in takisto razne trgovine. Stavke se ne udeležujejo: državni uslužbeni, železničarji, kočijaži in tokrat tudi mestni stražarji. Pač pa je ustavljen tramvajski promet in zvečer je mesto v temi.

Fašisti in vojakji skušajo tu pa tam odpmoči. Tako se vidijo po mestu težki kamijoni s kavarniškim stolicami, ki naj nadomestijo tramvajске vozove na glavnih progah. Vojaki nakladajo moko za pekovsko udruženje in društvo arhitektov in inženjerjev je stalno na razpolago za vzdrževanje najnujnejšega dela. V središču mesta so trgovine odprte, pod pritiskom fašistov seveda. Ti so zasedli tudi tiskarno »Tržaškega Lloydja«, kjer bodo izdajali svoje buletine. Pri Sv. Jakobi je prišlo do manjših incidentov. Streljanje iz revolverjev seveda ni izostalo.

Danes, v torek, je Mo že nekaj delavcev na delo, v splošnem se pa stavka nadaljuje. Kdaj in kakšen bo konec stavke, ni mogoče predvidevati.

Izgle "i washinat nske konference

V Washingtonu zborujejo te dni zastopniki evropskih veseli Anglije, Francije in Italije ter najboljši sedanji državniki Amerike in odposlanci Japonske. Gospodje konferencijski so si postavili lepo nalogo, ki bi celo zaslužila epiteton »zvizišena«, če bi res odgovarjala svojemu namenu. Zakaj njen namen je olajšati in izboljšati splošni položaj človečanstva v tem smislu, da bi se svet zanašal ne obojeval in ne vojskoval. Washingtonska konferenca bi torej morala biti po svojem bistvu posvetovanje za uvedbo svetovnega mira. Tako so vsaj dejali propovedniki ideje za razorožitev predno so v washingtonski Beli hiši začeli voditi razprave o tem vprašanju.

Pa kakor je slučaj malone povsod v življenju, tako se je tudi v Washingtonu pokazalo, da obstoje glade razoroževanja velikanske razlike med teorijo in prakso. Nočemo sicer reči, da je imel sklicatelj washingtonske konference, ko je izprožil svojo idejo, pred očmi samo dobrobit bodočnosti ameriškega ljudstva. Tudi po drugi strani ne verujemo, da so ga do te ideje privodili zgolj nagibi altruizma. Boli pa temu kakorkoli, resnica je, da je Amerika s svojo idejo razorožitvene konference hotela dobro v prvi vrsti sebi, drugim pa šele tedaj, če bi od nje kaj ostalo. Na sedanji konferenci je je hotela Amerika predvsem sama ubraniti preteče velike opasnosti, ki grozi od

strani mongolske rase dojemni plemen. Da svojo vlogo še bolj okrepi, ta namen je ameriški predsednik pozval v Washington na sodelovanje tudi evropske veselice. V zvezi z njimi je hotela Amerika zavarovati lastne interese nasproti žoltomu plemenu.

Računji v Washingtonu pa se ne gibljejo v pravcu kakor so si ga predstavljali delegati Evrope in zastopniki Amerike. Predvsem je treba poudariti, da obstoje velike načelne razlike že med samimi zastopniki Evrope in Amerike kar se tiče rešitve problema Daljnega vzhoda. Evropske države, na čelu jim Anglija, se v prvi vrsti ne uklanjajo brezpogojni ameriški zahtevi, da se morajo ukiniti vse dosedanje interese sfere, ki pomenjajo za gotovo državo prednost pred Ameriko. Po drugi strani pa se o vprašanju Daljnega vzhoda washingtonska konferenca bavi v navzočnosti samo ene države, ki zastopa mongolsko plemo, Japonsko. Kitajsko, na katere račun gre glavni del posvetovanj v Washingtonu, na posvetovanjih ni zastopana. In to je največja napaka razorožitvene konference v prestolici ameriških Združenih držav.

Toliko bodi povedano o prizadevanju washingtonske konference glede Daljnega vzhoda. V okviru ožjega programa pa se v Washingtonu razorožila tudi o vprašanju razorožitve Evrope. In tu ni nič žudnega, če se ob tej priliki čujejo subjektivni in enostranski glasovi. Saj je v Washingtonu Evropa zastopana le po takozva-

nih zmagovalcih v svetovni vojni, medtem ko za premagance v Beli hiši ni mesta. Čisto razumljivo je potem, da govori na washingtonskih posvetovanjih francoski ministrski predsednik Briand o nemški opasnosti. O nemški opasnosti se dajo govoriti dolgi govori in napisati debele knjige. Težje je seveda priznati, da takozvano nemško opasnost povzročajo sami tisti državniki, ki vedo v svojih govorih največ povedati o nji. Na tem mestu je treba omeniti Francijo prav tako, kakor Anglijo. Italija na tem vprašanju ni toliko zainteresirana ter so ostalima svojima evropskima zaveznikoma pridružuje bolj radi formalitete.

Ce presojamo obetajoče se uspehe washingtonske konference s tega vidika, moramo priti do spoznanja, da poteka v Washingtonu razorožitvena konferenca vse drugače nego so si o posvetovanjih vnaprej ustvarjali mnenje laikoverni optimisti. Končni rezultati washingtonskih posvetovanj so dajo že danes jasno vnaprej slutiti. Mesto splošnega razoroženja bo po sklepu washingtonske konference nastopilo vsesplošno svetovno oboroževanje, s katerim se bo hotel svet do bro pripraviti za vse konflikte, ki so na obzorju in preračunljivi bodočnosti. In posledica tega pospešenega oboroževanja bo, da se bo trenotek predvidele ne borbe med belim in žoltim plemenom približal ter predčasno zapel ves svet v požar najstrašnejše vojne, ki se je kdaj vršila med ljudskimi plemenji.

Po svefu

— Barthov o nemški opasnosti. Povodom tretje obletnice vkorakanja francoskih čet v Strassbourg, je imel francoski vojni minister Barthov na slavnosti v Strassbourgu govor, v katerem je med drugim izjavil: Ministrski predsednik Briand so nahaja trenotno v Washingtonu, da manifestira pred vsem svetom miroljubnost Francije, a zahteva obenem tudi za Francijo potrebne garancije. Francija ne bo sprejela nobenih pogojev, ne da bi se ponov izvedla popolna razorožitev Nemčije, ki je Francijo napadla in provocirala. Nemčija je premagana, a poraza še vedno noče priznati, ker ne mine niti en dan, da se ne bi zopet in zopet ugotovilo, da noče izpolniti svojih mirovnih obveznosti.

— Novi nad-treadnovehiti. Poročevalce »Agence Havasa« javlja iz Washingtona, da bo Amerika podvzela korake za nadaljno ogromno povečevanje bojne mornarice v slučaju, da washingtonska konferenca ne bi uspeła. Amerika je proti vsaki spremembi Hughesovih predlogov in stoji nemojčno na etališču, da mora znašati razmerje med ameriško in japonsko bojno mornarico 5 proti 3. Vojni sekretar Zedinjenih držav je izjavil, da je najnovejši tip ameriškega nad-treadnovehita »Maryland« prekosil dosedanje največje hitrost bojnih ladij za 21 vozlov.

— Zepna ura bivšega cesarja Karla je postala v Curihu prava senzacija. Nekj urar jo je dal v izložbo s poljanom, da je uro naročil Karl pred svojo poslednjo avanturo. Deloma je plačal v naprej in izgotovili so mu jo no natančni zahtevi za ceno 12.000 švicarskih frankov. Toda Karl je opustil naročilo, ker so se med tem razmere izpremenile in jo dal naprodaj za 8500 frankov. Ura je opremljena z barometrom, kompasom, hitrostnim merilom in s kronometrom, ki bije ure, četrtine in tudi minute.

— Plebsit za prohibicijo alkohola. V zadnjem času se v Švici močno širi pokret proti zauživanju alkoholnih pijač. Vlada je odredila, da se vrši plebsit o tem, ali se ima prepovedati prodaja alkohola ali ne. Glasovalo se bo po občinah in po kantonih.

Prosveta

XX. umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. — Predavanje o grafiki. — V četrtki dne 24. t. m. ob pol 3. uri popoldne bo predaval g. prof. S. Šantel o tehnikah grafike. Podpiral bo predavatelj svoja izvajanja z nekaterimi praktičnimi poskusi.

Julij Betetto koncertira v Ljubljani. Gospod Julij Betetto, najodličnejši slovenski operni in koncertni pevec, bo koncertiral v Ljubljani v sredo dne 7. decembra t. l. »Glasbena Matica« bo v svojem jubilejnem letu priredila ciklus več koncertov slovenskih umetnikov, v katerih se bodo izvajale slovenske skladbe iz 50 let obstanka »Glasbene Matice«. Kot prvi tak koncert bo nastop g. Julija Betetta dne 7. decembra z zelo zanimivim sporedom.

Se en koncert g. P. Holodkova in ge. Vesel-Polla. Na splošno željo občinstva se ponovi koncert slovitega ruskega baritonista g. P. Holodkova in primadone zagrebške opere, ge. Vesel-Polla v petek dne 25. t. m. v ljubljanskem opernem gledališču ob 8. uri zvečer z novim sporedom. Vstopnice na to prodaj pri blagajni v opernem gledališču ob običajnih urah. Cene prostorov so vsled izrednih stroškov za 20 odstotkov višje.

Predavanje o Jugoslovanih v Parizu. Francoska teozofska zveza v Parizu bo priredila tekot zime več predavanj o jugoslovanskih razmerah. Do sedaj so določena naslednja predavanja: prof. A. Arnaudovič, tajnik slovenskega Instituta v Parizu, o vstvaritvi naše države, prof. dr. Slavko Ježić iz Zagreba o jugoslovanskem kulturnem življenju in prof. dr. A. Debeljak iz Ljubljane o naši književnosti. Razen tega se vrše redna predavanja o jugoslovanskih jezikih na pariški visoki šoli za iztočne jezike.

Jugoslovanski umetniki v Parizu. Član beograjskega narodnega pozorišča, gosp. Mihajlo Kovačević, ki je študiral na pariškem konservatoriju, bo nastopil v ulogi Shyloka v slavnostni predstavi Shakespearjevega »Beneškega trgovca«, ki se priredi dne 2. decembra v pariškem gledališču »Odeon« v korist udruženja francoskih dramskih umetnikov. Za našega umetnika pomeni gotovo odlično priznanje, da so ga naprosili za gostovanje na slavnem gledališču ob tako slovesni priliki.

Sokolski vestnik

DARUJTE ZA ZLETNI SKLAD JU. GOSLOV. SOKOLSKEGA SAVEZA

Siroški za 1. jugoslovanski vsesokolski zlet bodo ogromni. Dolžnost vega jugoslovanskega Sokolstva je, da podpira zletni odbor pri tej prireditvi ter mu kakor mogoče olajša težko delo. Pozivljamo vse brate in sestre, da ob vsaki priliki zbirajo prostovoljne prispevke za zletni fond jugoslovanskega sokolskega saveza.

Sport in turistik

Turistovski klub »Skala« v Ljubljani. Odbor turistovskega kluba »Skala« ima danes, v četrtki, zvečer ob 8. uri pri »Novem Svetu« važno sejo. Polnoštevilni udeležba potrebna.

Zagrebske beleške

Pri poljskem generalnem konzulu je bil sprejem. Ruski konzul je prišel prvi in s njim poljska dama. Dober znak je in bodi to, razšle so se nam misli po poljih umetnosti in po — onih deželah, kjer so gospodje prej delovali. Tudi Zagreb sam je dal smer mislim in besedam.

Dostojevski v Zagrebu.

Ne vem, če kdo pri nas natančneje pozna velikega Rusa, čigar stoletnico obhajamo, nego profesorica dr. Milica Bogdanović. Vsak teden po dvakrat predava o njem na vseučilišču; kakih 10—12 predavanj bo. Lahko in gladek ji je govor. S snovjo se igra. Prijetno jo je poslušati.

V nedeljo, dne 20. novembra je priredila Literarna sekcija ruskih študentov na vseučilišču svečano akademijo Dostojevskega.

Ekspresionizem.

V soboto, dne 19. novembra se je zaključila umetniška razstava slikarja Save Sumanovića. Ekspresionist je; zato se nekateri zgražajo.

V nedeljo, 20. novembra se je v istem umetniškem paviljonu otvorila nova izložba. Strije beograjski umetniki razstavljajo. Bijelić, Dobrović, Mišić, Nastasijević. Najekstremnejši je Bijelić, Bosance rodom, profesor umetniške akademije v Beogradu. Vprašanje, kaj predstavlja ta ali ona slika, je pri ekspresionizmu nesmiselno; če vprašaj, si se že — blamiral.

Dolgo se mude v paviljonu kr. pokrajinski namestnik Juraj Demetrović, šef za prosveto dr. Alaupović in poljski generalni konzul dr. Sazcepanski. V Zagrebu se vrste ena izložba za drugo.

Sokol in Jugoslovanska Matica.

V soboto, dne 19. novembra je Sokol v Bogavčevi ulici (Jugoslovanski, ne separatistički hrvatski) priredil akademijo v korist Jugoslovanske Matice.

Tam zunaj šuntajo brata proti bratu; mržnja slavi svoje orgije; a evo, v naši dvorani zadnji pesem skladnosti in harmonije: »Kad desnicu si daš Slovenac, Srb, Hrvat«, in ugodno je človeku pri duhi.

Po načinu pesmi »Onam' onamo za brata ona... da vidim Prizren« nam deklarira desetletno dekle prigodnico o Gorici in Trstu.

Sedaj na nastopajo telovadci: publika se čudi razvojnosti, ki jo je splošno človeško telo. Vaje so določene za Sokolski zlet v Ljubljani.

Prisoten je načelnik oddeljenja za prosveto bivši minister dr. Tugomir Alaupović in prežidli zagrebško podružnice Jugoslovanske Matice.

Poljak, Rus, Sokolstvo, vse to mi je v mislih, ko stopim na ulico. »Da brauchen Sie nur ein paar Chek's«, pravi gospod svojemu spremljevalcu. Pobegnem v tramvaj in nemški »ekspresionizem« me obda od dveh strani: na levi si razlagata nekaj dve dami, na desni pa mladenič dvorj dekletu, vse nemški.

CLAUDE FARRÈRE:

Morski ropar

(Le Flibustier des Mers.)

Roman.

Po gospodovalnem obrazu zaigra nasmešek, kakor odsev prihajajočih zmag in ponosnih triumfov.

10

Noč je temna ko v rogu. Flibustejci se splazijo nečisto do sprednjih palisad. Suh, paleč veter zavija skozi vejevje in šumeč pripogiba visoko travo. Tiho, previdno korakanje prihajajočih napadalcev se meša s tem nočnim šelestom in se ž njim tako spoji, da od vseh petdeset ali šestdeset španskih stražnikov, ki opravljajo na obzidju svojo službo, niti eden ne zasliši in ne zasumnja ničesar.

Tomaž Trublet, sedaj imenovan Tomaž Jagnje, koraka na čelu svojih junakov. Ko dospe do palisad, se ustavi, kajti mnenja je, da je sedaj že dosežena prava razdalja, ko se naj napad započne. S skoraj neslišnim glasom dihne zapoved in petdeset najboljših, že — naprej odbranih

korzarskih strelcev nabaše svoje puške, toda na dokaj nenavaden način. Namesto krogel vtaknejo v puškine cev strelce, v ta namen nabrane; na zadnjem koncu vsake strelce je dobro privezan šop suhe volne, s katero so si strelci napolnili vse žepo. Na to pritaknejo svoje lunte, vsi naenkrat, kakor na vezbalšču, in sprožijo, da zagrmí vseh petdeset strelcev kakor en sam. Ta trenutek švinske petdeset ognjenih strelcev po zraku in se zapliči v strehe stražnic, kolib in skladišč ter vseh drugih lahkih barak, ki so postavljene na bastijah ali nad jarki, druge strelce se pa zapliči še mnogo pogubonosneje v strehe mesta, v velike magazine... Povsod, kamor se je zapliči takšna strelca, vsplapolajo skoraj isti trenutek ognjeni zublji, ki jih suhi veter raznaša dalje...

»Evo, kaj sem vam rekli!« vsklikne Tomaž ponosno.

Splošen krik mu odgovori. Skrivanja in molk sedaj nista bila več potrebna. Vroči močni veter razpihava požar in vname vse, kar je gorljivo. Obzidje je ognjeno razsvetljeno, po njem pa begajo presenečeni Španci križem kračem. Jarka razsvetljava tim jemlje vid Ti Flibustej-

cem niso več opasni. Tostran jarka na kazematah in za branikom razstavljenе straže se pričenjajo že tudi vznemirjati in nekateri se spuste v beg, da dosežejo še v pravem času obrežje. Njihove črne postave se ostro odbijajo od razsvetljenega ozadja. Uprav prijetno je, kako lahko pomeriš v vsakega posebej in jih kar po vrsti odpilneš, ko priplezajo na vrh roba, namenjeni, da poskačejo onostran v jarek, in ko iz polnega grla kriče tovarišem za obzidjem, naj jim vendar takoj odpro vrata in pridejo na pomoč. Flibustejci se poslužujejo svojih musket, kakor lovci. Za četrte ure ni na obzidju nobenega živega nasprotnika več. Sedaj pa zapove Tomaž z gromkim glasom:

»Napred, bračo! Juriš!»

In iznova mu odgovori vsa vojska z gromkim krikom: »Jagnje! Jagnje! Jagnje!»

»Napred! Napred, bračo! Kolji! Kolji!»

Z nekaj skoki so preko obzidja. Naskakovalci splezajo po ramah tovarišev na vrhni rob, tako rečeno, kakor da bi kdo grozdje zobal. V sklenjeni koloni se zaženo potem naprej, za mimi Tomaž, njih general in

Loredan, njih vodnik in kvartirmojster. Tako goni vsa grozna četa, bje, kolje, strelja, lomi, prevrača in dere med ognjem, krvjo, razbitki, razprskanimi in razgranimi kadavri, strahotno kakor trop pošasti v že na pol zavzeto mesto.

Uro pozneje je ves posel domalega opravljen. Skoraj brez udarca so zažgana glavna poslopja. Vojasnice, orožarna, mestna hiša, ki je Kastiljanci pravijo »ayuntamiento«, dalje s povsem nepotrebnimi čarovniškimi bukvami napolnjena knjižnica in dvoje skladišč sredi mesta; vse to gori s polnim plamenom, zavzeto in zažgano po razumnem in veččem načrtu Benečana Loredana. Na poti jih ni ustavil nikakršen utrjen samostan. Po dolgem diru skozi trideset ozkih uličic, kojih vsaka je ožja in bolj zavita, ko katerakoli zakotna ozka steza v Saint-Malž-u, prispo končno zmagali do zaprtih vrat, za katerimi je zopet jarek z vzdignjenim mostom. Onstran jarka pa moli v tmino gmota nekakšne trdnjave s strelnimi linami. Toda niti vrata niti jarek ne zadržujeta Flibustejcev. Onih trideset vojakov, ki branijo dostop v zunanji utrdbi, je brž poveše-

lih, za svarilo, in četa dere dalje, kakor hudournik. Iz zunanje utrdbe vodi nekakšna dovorna rampa v notranjost trdnjave. V naskoku je zavzeta tudi ona, in branilci v svoji popolni zmedenosti in preplašeni kakor zajci se niti ne spomnijo, da bi spustili železno rešetko. Na čelu vseh plane Tomaž pod obokom ter zavpihi svojo široko sabljo nad glavo. Sovražniki se tudi sedaj kar razprše. Vsa napadalna četa plane za svojim voditeljem, ki kakor nikdar tudi sodaj ni dobil najmanjše rane. Izgleda, da je končna zmaga že dobljena. Možvo v prvi stražnici je posekano. Vojaki pred orožnim skladiščem se udajo brez obrambe. Jedino veliki stolp je še treba zavzeti, kakor da je to poslastica velikanske poj'dine, poržrte prenelago in pogoltnjene kakor z odprtim žrelom...

Tomaž Trublet, imenovan Jagnje, obriše svoji od klanja okrvavljeni roki ob hlače in se ostro obrne k svojim, da poišče z očmi rdečebra-dega Angleža, Flibustejca Bonny-ja. Ko ga najde, ga vpraša, in glas mu zveni hripavo, kakor da je vinjen: »Brate Bonny, ali je ženska tu?»

(Dalje prihodnj.)

Domache vesti

jašo, ki prenejo s študijem 1922 in traja-
jašo po 2 leti, naj se z običajnimi dokla-
zili prelože zadnji čas do 15. januarja
1922 pokrajinski upravi, oddelku za kmeto-
tjstvo v Ljubljani. Pogoji za spreje-
so: starost 14 do 18 let, dovršitev naj-
manj ljudske šole, telesno zdravje in do-
bro vedenje. Tudi se morajo starši zave-
zati, da ostanejo učenci po dovršeni šoli
na domačem posestvu. Bodi pripominja-
no, da se v Bukovo sprejemajo le učenci
iz vinorodnih krajev. V Kraljevo in Sa-
bae pa učenci iz šovinorodnih in polje-
delskih krajev. Opozarjamo na to ugod-
nost brezplačnega šolanja vse naše gos-
podarje, ki imajo ukazeljne sinove, ke-
re se nudi s tem lepa prilika, da se pouč-
ijo v naprednem kmetijstvu in spoznavajo
obenen tudi razmere po novih delih naš-
skupne države, kar more služiti le v pri-
log našemu skupnemu gospodarskem
življenju. Priporočamo zadevo tudi me-
rodinam lokalnim faktorjem po dežel-
da se zavzamejo za to vprašanje in sku-

* Častni občani krčevinski. Iz Krčevine pri Mariboru nam poročajo: O krčevinski odbor je imenoval gg. poljskega inšpektorja, velikega slovenskega rodoljuba g. dr. Pavla Turnerja, Poljskega ravnatelja v p. g. Milana Nerata za častne občane naše ožbine.

* Smrtna kosa. V tukajšnji državni bolnici je umrl včeraj valed kapl biv. avstro-ogrskega general Avgust Kleins.

Porotniki so zanikali vprašanje, da
Janer Grntal nalašč podnetil ogenj,
je povzročil potem tako veliko škodo
z 10 proti 2 glasoma, nakar je bil obto-
ženec oproščen.

Gospodarsivo

RUMUNSKÉ FINANCE.

in z odobritvijo g. ministra za finance, so le monopolisti taksa na vžgalice izpremenili ter se bo odlej pobirala tako-le (1.) na velike švedske vžgalice v škatlinah z okroglo 60 klinčki po 0,125 din od škatlice, samo da v eni škatlici ne sme biti več nego 65 klinčkov; 2.) na male švedske vžgalice v škatlinah z okroglo 50 klinčki po 0,10 din. od škatlice, samo da v eni škatlici ne sme biti več nego 55 klinčkov; 3.) na parafinske vžgalice v škatlinah iz mehkega papirja z okroglo 100 klinčki po 0,15 din. od škatlice, samo da v eni škatlici ne sme biti več nego 110 klinčkov; 4.) na žepne vžgalice v škatlinah iz mehkega papirja z okroglo 100 klinčki po 0,15 din. od škatlice, samo da v eni škatlici ne sme biti več nego 130 klinčkov. Tvarnice morajo vsako izpremembo v vsebini škatlic in zamotov prijaviti monopolistični upravi, preden spravijo izpremenjeni tip v promet, tako da le moreže odrediti

mirantovi bišji, Sv. Jakoba trg 2). Potrebuje se: Vezalna žica 2 mm debela 1500 kilogram; povijalna žica za olje 1,7 mm debljina 300 kg; stenska žica (vrvca) 2 x 0,5 mm, 0,5 — 0,75 mm² 6000 m; 1,38 mm Hooperjeva žica, 1,38 mm debela 5500 m; firmef 200 kg; črna oljnata barva 500 kg; siva oljnata barva 700 kg; minimum 400 kg; porcelanasti valjčki (krožci) 10.000 kosov; vijakli za les, 4 cm (okroglo glavice) 2000 kosov; dvojna žica za ranžiranje 0,7 mm debela 4000 m; železni čep za vijakom 10.000 kosov; steklene posude za vrećne (Salmijakove) šlene, po vzorcu 500 kosov; notranje čaše za Meidingerjeve šlene 500 kosov; steklene čevlje za Meidingerjeve šlene 2000 kosov; čopiči za prah 100 kosov; olje za aparate (urarsko) 30 kg; Bergmannov cecil, 13 mm 500 m; izolirana (minizirana) g. b. žica 6 mm², za akumulatorje 15 metara.

Borza

Ljubljana 806 m nad morjem.					
Dan	Čas opazovanja ob ur	Stanje barometra v mm	Temperatura po C.	Vetrovi	Nebo
23. nov.	7. 14. 21.	749 6 748 7 749 8	5 0 3 7 3 2	brev. sl. svzp "	megi- sano "

Srednja večerajša temperatura 0°0, no-
malna 1°9.

Vremenska napoved: lepo, mrzlo, sev. vrem.
Solnce zahaja ob 7:14, zahaja ob 16:19

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra»
Odgovorni urednik Vit. F. Jelen

Ljubljana 806 m nad morjem.					
Dan	Čas opazovanja ob ur	Stanje barometra v mm	Temperatura po C.	Vetrovi	Nebo
23. nov.	7. 14. 21.	749 6 748 7 749 8	5 0 3 7 3 2	brev. sl. svzp "	megi- sano "

Srednja večerajša temperatura 0°0, no-
malna 1°9.

Vremenska napoved: lepo, mrzlo, sev. vrem.
Solnce zahaja ob 7:14, zahaja ob 16:19

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra»
Odgovorni urednik Vit. F. Jelen

MALI OGLASI

stanje do 20 besedi Din. 3.—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglas, doplačanje, nepremičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanje priložena znamka za odgovor.

SLUŽBE

MEŠTO HIŠNIKA

Štem na takoj ali pozneje. Cenj. ponudbe pod „Hišnik“ na upravo „Jutra“. 1908

II. KONTORISTKO

1014 smolno stenografija, stroje-pisja in jezikov, se išče. Ponudbe pisemno pod „II. kontoristinja“ na upravo „Jutra“.

STAREJŠA DAMA,

vešča slov., italj. in nemškega jezika, išče službo kot družabnica, osir. bolničarka ali v pomoč gospodinj. Cenjene ponudbe pod „Starejša dama“ na upravo „Jutra“. 1910

GOSPODIONA, 1909

» srednješolsko izobrazbo, sprejme kakršnokoli pisarniško delo za na dom. Cenjene ponudbe pod „Pisarniško delo“ na upravo „Jutra“.

ISCEM 1891

OTROSKO VRTNARIČO k dvaletnemu dečku. Nalov v upravnistvu „Jutra“.

SLUŽBO OSKRBNIKA,

skladničnika ali kaj sličnega išče trgovsko usposobljen mlad vpokojenec. Ponudbe pod „Služba“ na anonimni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5. 1931

SPRETNEGA VLAGALCA, zmožnega v nadziranju ekspedicijskih del, sprejme Kolinka tovarna v Ljubljani. 1886

MARLJIVA GOSPODIONA

z izpitom meščanske šole, polnoletna, išče službo kot

maštnica v kakšnem uradu, tudi k polti; v mesu ali na dešeli. Ponudbe je poslati pod „Slovenka“ na upravnistvo „Jutra“. 1918

KUPIJAM

CELI LETNIKI 1908

»Slov. Naroda«, »Slovenca« in drugih listov, starih od leta 1914. naprej, se kupijo. Ponudbe pod „Kompletni letniki“ na upravo „Jutra“.

»LJUBLJANSKI ZVON«

dobre ohranjen in komplet od prvega do sedanjega letnika se pod ugodnimi pogoji kupi. Ponudbe pod »Visokotolec IV« na upravo „Jutra“. 1908

PRODAJAM

VEČ ITALIJANSKIH ZNANSTVENIH KNJIG

se prodaja. 1886 Vpraša se v upravi „Jutra“.

BELE LEPE PLATNE

OEVLJE ŠT. 35 in črne nanjene šte. 40 se omo prodajo. Vpraša se v upravi „Jutra“. 1894

NA PRODAJ JE HOTEL

»STOL«

Blejska Dobrava pri Vintgarju. Hotel obstoji z gospodarskimi poslopiji, ledenico in kegljiščem. Bodočnost velika! Poizve se pri lastniku »Bellevue«, Ljubljana. 1926

ZELJE PRODAJA

v glavah (sladko), zdravo, več vagonov po K 520— za meter,

postavno kolodvor Zagreb v zaprtih vagonih. Novak, Zagreb, Maksimirska cesta 64. Telefon 20-60. 1926

PRODA SE HIŠA Z NJIVO

na Gor. Teški vodi šte. 8 po jako ugodni cen. Poizve se pri Francu Murnu na Drski pri Novem mestu. 1919

SENO NA PRODAJ

10.000 kilogramov. Kupi se pri Francu Murnu na Drski pri Novem mestu. 1920

ENONADETROPNA HIŠA

na Gorenjskem, v notranjski deli nanovo popravljena, obstoječa in štirih sob in dveh kuhinj ter balkona, 30 minut peš od Bleda, 5 minut od železniške postaje, se ugodno prodaja. Prijave pod »H. K. - Bled« na upr. »Jutra«. 1921

PRODAM VEČ SPALNICO

boljše vrste, poltirana in hrastove masivne ter kuhinjske opreme po zelo niski cen. Ivan Andlovic, misar, Gospodarska cesta št. 13, Kolisej, prtiličje, vrata 38. 1922

PRODA SE GLASOVIR

dvor. tvrde Streicher & Sohn, Wien, velik, zelo dobro ohranjen. Ljubljana, Hranilniška c. 7/1, vrata 48. Cena niska.

PRODA SE 1915

nanovo zidana mala hiša za takojšnje vstelitev in poleg nekaj prostora za stavbišče. Poizve se pri Strela, anonimna pisarna, Novo mesto.

Staro železo

cele vagone, kupi Centralna nakupovalnica starega železa v Ljubljani, Gospodarska cesta št. 1. 1906

Lesteneec

(Luster) zelo lep, trioglat, se prodaja. Povpraša se v upravnistvu „Jutra“.

FR. FAGANEL, CELJE

Gospodarska ulica 26
U S N J E
vseh vrst po najnižji dnevni cen. 1875
Prepričajte se!

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

Večje industrijsko podjetje usnjarske stroke, v prijaznem kraju na deželi išče dva samostojna knjigovodja

ter ob enem korespondenta, zmožna slovenščine, nemščine, po možnosti tudi srbohrvaščine. Za stanovanje je preskrbljeno. — Reflektira se samo na resne in dobre moči. Plača po dogovoru, mesto trajno. — Sprejmejo se tudi za to delo event. samostojne ženske moči. Ponudbe s sliko, prepisi spricval in referencami pošljejo se naj na upravnistvo tega lista pod šifro „200“. 1917

Knjige za mladino:

Ilka Wasehtetova: Pravljice. Z večbarvnimi slikami. Vez. 40 K, po pošti 2 K več.

Čika Jova Zmaj-Gradnik: Kalamandarija. Vez. 16 K, po pošti 2 K več.

Šerli: Bob in Tedi. Povest o dveh dečkih s slikami. Broš. 24 K, vez. 30 K, po pošti 3 K več.

Knjige se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica, nasproti glavne pošte.

1930

Naš predobri, nepozabni in brezmejno ljubljani soprog, oče, stari oče itd., gospod

Franc Pirkmaier

nadučitelj in ravnatelj posojilnice v Framu ter častni občan framske občine

je dne 21. t. m. ob 19. uri, po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili za umirajoče, v ptujski bolnišnici za vedno zatisnil svoje oči.

Truplo predragega rajnika prepeljemo v sredo dne 23. t. m. ob 12. uri iz Ptuja v Fram, kjer ga pokopljemo dne 24. t. m. ob 11. dopoldne na tamkajšnjem žup. pokopališču.

Maše zadušnice se bodo brale v Ptuj, Framu, Celju, Tompojevcih, Slov. Bistrici in Čakovcu.

Ptuj, dne 21. novembra 1921.

Marija Pirkmaier, roj. Kukovič, soproga. — Franta Pirkmaier, nadšumar; Miroslav Pirkmaier, davčni upravitelj; dr. Otmar Pirkmaier, vladni tajnik in vodja okr. glavarstva; Gabriel Pirkmaier, pristav južne železnice; inženjer Milko Pirkmaier; Božo Pirkmaier, abit real, sinovi. — Mici Hlebce, roj. Pirkmaier, Ljubica Pirkmaier, učiteljica, hčeri. — Jože Hlebce, revident južne železnice, zet. — Zlatka, Vera, Vladko, Nada, Majda, Mirček, Smljan, Marijica, Fedor, Lidica, vnuki in vnukinje.

Jugoslovanska Union-banka podružnica Kranj

naznanja, da je pričela poslovati dne 21. t. m. ter sprejema vsa v bančno stroko spadajoča naročila.

1925

Ustanovljeno 1866

Najstarejša izdelovalnica perila.
Najfinejši izdelek. 1885 Perilo po meri.

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

Ustanovljeno 1866

Površnje suknjiče

iz rjavega, črnega usnja, pripravne za lovce, šoferje, potnike itd.

== damske plašče in kostume ==

zimske suknje in obleke za gospode

izdeluje v najhitrejšem času in po najnovejši modi

prikrojevalni zavod in krojačnica

S. POTOČNIK

1892

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Na razpolago vedno fino angleško in brnsko blago.

Gustav Eger naznanja v svojem kakor tudi v imenu vseh sorodnikov v najgloblji žalosti pretresljivo novico, da je njegova srčno dobra, iskreno ljubljena soproga, oziroma sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Eger, roj. Globotschnigg

lastnica tvornice in veleposestnica

danes po dolgem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, preminila.

Pogreb bo v petek dne 25. t. m. ob 1/2. popoldne iz hiše žalosti v Železnikih na tamošnje pokopališče, kjer se zemeljski ostanki drage pokojnice polože v rodbinsko grobnico.

V Železnikih, dne 22. novembra 1921.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana,

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana Prešernova ulica 50, v lastnem poslopiu. Telefon št. 40 in 457

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.